

Sivistystoimenjohtaja Kimmo Kuusimäki

Varhaiskasvatusjohtaja Kaisa Rantala

Koulutuslautakunnan jäsenet

3.4.2018

VETOOMUS NAANTALIN KAUPUNGIN SIVISTYSTOIMENJOHTAJALLE, VARHAISKASVATUSJOHTAJALLE JA KOULUTUSLAUTAKUNNALLE.

Me Mannerheimin Lastensuojeluliiton Naantalin paikallisyhdistys vetoamme, että subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus on palautettava rajoittamattomana Naantaliin.

MLL vastustaa rajattua lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen. Subjektiivisella päivähoito-oikeudella turvataan lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön perustana tulee olla lapsen oikeudet ja lapsen näkökulma. Varhaiskasvatusta on tarkasteltava lapsen hyvinvoinnin, kehityksen ja oppimisen näkökulmasta. Varhaiskasvatus on lapselle tärkeä kasvu- ja kehitysympäristö ja kokonaisvaltaisin lapsille kuuluva peruspalvelu.

Subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajaaminen tarkastelee varhaiskasvatusta vain työn ja perheen yhteensovittamisen välineenä.

Lapsen oikeus varhaiskasvatukseen ja lapsen yksilölliset tarpeet jäävät sivurooliin. Varhaiskasvatus on lapsen oikeus ja sillä on monia muitakin tärkeitä tehtäviä kuin työn ja perheen yhteensovittaminen. Laadukas varhaiskasvatus tukee lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia sekä ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksella on suuri merkitys lapsen vertaissuhteiden muodostumiselle ja ylläpitämiselle sekä sosiaalisten taitojen kehittymiselle.

Lapsen vanhemmat ovat parhaita asiantuntijoita arvioimaan lapsen varhaiskasvatuksen tarvetta. Vanhempia voidaan tukea tässä palveluohjauksella. Varhaiskasvatus oikeuden rajaaminen lisää eriarvoisuutta lasten keskuudessa jättäen kokopäivähoidosta hyötyviä ja sitä tarvitsevia lapsia sen ulkopuolelle. Rajaus tuo perheille kynnyksen hakea lapselle kokopäiväistä paikkaa, vaikka lapsi hyötyisi kokopäiväisestä varhaiskasvatuksesta.

Valtionneuvoston kanslia on tehnyt selvityksen varhaiskasvatuksen lainsäädännön muutosten vaikutuksista (liite 1). Huomion arvoista on miten vanhemmat kokevat varhaiskasvatuksen rajaamiseen liittyvät asiat.

Sivistystoimenjohtaja Kimmo Kuusimäki

Varhaiskasvatusjohtaja Kaisa Rantala

Koulutuslautakunnan jäsenet

3.4.2018

"Keskeisimmiksi varhaiskasvatusoikeuden rajaamisen vaikutuksiksi vanhemmat nostivat lasten tasavertaisuuden heikkenemisen suhteessa muihin lapsiin (224 vastaajaa), lasten vertaissuhteiden pysyvyyden vähentymisen (180 vastaajaa), negatiiviset vaikutukset lasten kasvulle, kehitykselle ja oppimiselle (155 vastaajaa) sekä aikuisten ja lasten välisten suhteiden pysyvyyden vähentymisen (121 vastaajaa). Yli sata vanhempaa arvioi lasten hyvinvoinnin heikentyneen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajaamisen seurauksena"

Voimassa oleva rajausta varhaiskasvatukseen siis vaikuttaa vanhempien näkemykseen, siitä kuinka lapsiystävällinen kunta Naantali on.

Varhaiskasvatus oikeuden rajaaminen on lisännyt myös byrokratiaa ja kuntien hallinnollisia kustannuksia. Lapset joutuisivat eriarvoiseen asemaan asuinpaikan mukaan, koska kuntien käytännöt myöntää lapselle kokopäiväinen varhaiskasvatuspaikka poikkeavat toisistaan. Tämä vaikuttaa negatiivisesti siihen, kuinka houkuttelevana vaihtoehtona Naantali nähdään lapsiperheiden asuinpaikkana.

MLL korostaa laadukkaan varhaiskasvatuksen merkitystä tuottavana investointina (liite 2). Kansainvälisten tutkimusten mukaan varhaiskasvatukseen investointi on julkiselle taloudelle tuottavaa sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Taloudellisen kestävyys perustana on kuitenkin inhimillinen ja sosiaalinen kestävyys, jota juuri panostaminen varhaiskasvatukseen tukee. Lapsen oikeuksien ja lapsen hyvinvoinnin näkökulma on sivuutettu päätöksenteossa. Myös pitkäaikaiset taloudelliset vaikutukset ja varhaiskasvatuksen investointiluonne ovat jääneet sivurooliin.

MLL:n käsityksen mukaan subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajaaminen on ristiriidassa perus- ja ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa

Lapsen oikeuksien sopimuksen 3 artiklan mukaan lapsia koskevissa toimissa on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu. Rakennepoliittisen ohjelman linjaus varhaiskasvatusoikeuden rajaamisesta on tehty ensisijaisesti lyhytaikaisesta taloudellisesta näkökulmasta. Asiaa päätettäessä ei ole arvioitu lapsivaikutuksia. Varhaiskasvatusta on tarkasteltu vain työn ja perheen yhteensovittamisen välineenä eikä lapsen yksilöllisistä tarpeista lähtevänä oikeutena varhaiskasvatukseen.

Subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden toteuttaminen on ongelmallinen myös yhdenvertaisuuden kannalta. Lapsen oikeuksien sopimuksen 2 artiklassa säädetään syrjintäkiellosta. Perustuslain 6 §:n 1 momentin mukaan ihmiset

Sivistystoimenjohtaja Kimmo Kuusimäki

Varhaiskasvatusjohtaja Kaisa Rantala

Koulutuslautakunnan jäsenet

3.4.2018

ovat yhdenvertaisia lain edessä. Perustuslain 6 §:n 2 momenttiin sisältyy syrjintäkielto. Perustuslain 6 §:n 3 momentin mukaan lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti. Varhaiskasvatusoikeuden rajaaminen asettaa lapset keskenään eriarvoiseen asemaan (liite 3).

Varhaiskasvatusoikeuden rajaaminen perustuu lapsen yksilöllisistä tarpeista riippumattomiin seikkoihin eli esimerkiksi siihen, onko lapsella sisaruksia, joita lapsen vanhempi tai muu huoltaja hoitaa perhevapaalla tai mikä vanhempien markkinatilanne on. Oikeus varhaiskasvatukseen on kuitenkin kunkin lapsen yksilöllinen oikeus. Varhaiskasvatusoikeuden rajaaminen asettaa lapsen keskenään eriarvoiseen asemaan lapsen tarpeista riippumattomien seikkojen perusteella.

Perustuslain 19 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan on tuettava perheen ja muiden lapsen huolenpidosta vastaavien mahdollisuuksia turvata lapsen hyvinvointi ja yksilöllinen kasvu. Yksilöllisen kasvun turvaaminen edellyttää kunkin lapsen yksilöllisten tarpeiden huomioon ottamista. Tämä mahdollisuus heikentyy, kun subjektiivista päivähoido-oikeutta rajoitetaan.

MLL korostaa, että perustuslaissa turvatut perusoikeudet ja ihmisoikeussopimuksissa turvatut ihmisoikeudet ovat julkista valtaa velvoittavia. Valtion ja kuntien on otettava huomioon ne myös taluspäätöksiä tehtäessä.

MLL, Naantalin paikallisyhdistys esittää, että subjektiivisen varhaiskasvatuksen rajaamisesta luovutaan ja että lapsen oikeus varhaiskasvatukseen säilytetään koko Naantalin alueella.

MLL on lasten, nuorten ja perheiden arjen asiantuntija. Tulemme mielellämme keskustelemaan subjektiivisen varhaiskasvatuksen rajaamiseen liittyvistä asioista ja näkökohdista.

MLL Naantalin paikallisyhdistyksen hallitus,

pj Minna Liesegang, vpj Isabella Hautala, sihteeri Piia Vuorio, Johanna Väisänen, Maiju Pitkänen, Sirena Kankaanranta, Susanna Eerola, Suvi Saarialho ja Pia Rainamo

Sivistystoimenjohtaja Kimmo Kuusimäki

Varhaiskasvatusjohtaja Kaisa Rantala

Koulutuslautakunnan jäsenet

3.4.2018

LIITTEET/TAUSTA-AINEISTO

1) Selvitys varhaiskasvatuksen lainsäädännön muutosten vaikutuksista, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta.

<http://tietokayttoon.fi/julkaisu?pubid=23203>

2) MLL:n kannanotto: Varhaiskasvatusoikeutta ja varhaiskasvatuksen laatua ei saa heikentää

<http://yhdistysnetti.mll.fi/ajankohtaista/uutiset/varhaiskasvatusoikeutta-ja-varhaiskasvatuksen-laatua-ei-saa-heikentaa>

3) Näin syntyi kaksi uutta häpeäleimaa – päivähoito-oikeuden rajaaminen jakoi perheet eri kasteihin

<https://yle.fi/uutiset/3-10020108>